

Løgmannsskrivstovan

Løgtingið

Dagfesting: 3. mars 2020
Mál nr.: 0697-008/18
Málsviðgjørt: NF
Eftirkannað: 20.01.2020

Løgtingsmál nr. 74/2019: Uppskot til ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om politiets virksomhed (Politiloven)

Uppskot til

Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om politiets virksomhed (Politiloven)

Mælt verður ríkismyndugleikunum til at seta í gildi fyri Føroyar niðanfyrirstandandi uppskot til Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om politiets virksomhed (Politiloven).

Forslag til

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om politiets virksomhed (Politiloven)

VI MAGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

I medfør af § 28¹ i lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed, § 8, stk. 2² i lov nr. 501 af 12. juni 2009 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og forvaltningsloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.), § 4, stk. 2³ i lov nr. 1107 af 1. december 2009 om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (Styrket indsats mod omfattende

¹ Bestemmelsen har følgende ordlyd: »Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.«

² Bestemmelsen har følgende ordlyd: »Lovens §§ 1, 4 og 5 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.«

³ Bestemmelsen har følgende ordlyd: » §§ 1 og 2 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de færøske forhold tilsiger.«

forstyrrelse af den offentlige orden m.v.), § 4⁴ i lov nr. 249 af 30. marts 2011 om ændring af lov om politiets virksomhed og lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Skærpelse af bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen m.v.), § 7, stk. 2⁵ i lov nr. 733 af 25. juni 2014 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om våben og eksplosivstoffer, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.), § 4, stk. 2⁶ i lov nr. 1722 af 27. december 2016 om ændring af lov om forbud mod besøgende i bestemte lokaler og lov om politiets virksomhed (Initiativer mod handel med hash m.v. og politiets anvendelse af peberspray), § 4⁷ i lov nr. 671 af 8. juni 2017 om ændring af lov om politiets virksomhed og toldloven (Politiets anvendelse af databaserede analyseredskaber og adgang til oplysninger om flypassagerer), § 3⁸ i lov nr. 131 af 27. februar 2018 om ændring af lov om politiets virksomhed (Udvidet bemyndigelse til at fastsætte regler om zoneforbud) og § 6⁹ lov nr. 708 af 8. juni 2018 om ændring af lov om politiets virksomhed, retsplejeloven, lov om forsvarrets formål, opgaver og organisation m.v. og militær straffelov (Forsvarets bistand til politiet og udvidelse af politiklageordningen m.v.) bestemmes, at loven skal gælde for Færøerne i følgende affattelse:

Kapitel 1

Politiets formål og virke

§ 1. Politiet skal virke for tryghed, sikkerhed, fred og orden i samfundet. Politiet skal fremme dette formål gennem forebyggende, hjælpende og håndhævende virksomhed.

Kapitel 2

Politiets opgaver

§ 2. Politiet har til opgave

- 1) at forebygge strafbare forhold, forstyrrelse af den offentlige fred og orden samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed,
- 2) at afværge fare for forstyrrelse af den offentlige fred og orden samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed,
- 3) at bringe strafbar virksomhed til ophør samt efterforske og forfølge strafbare forhold,
- 4) at yde borgerne bistand i andre faresituationer,
- 5) at udføre kontrol og tilsynsopgaver efter gældende ret,
- 6) at yde andre myndigheder bistand efter gældende ret og

⁴ Bestemmelsen har følgende ordlyd: »Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.«

⁵ Bestemmelsen har følgende ordlyd: »Lovens § 1, nr. 1-10, og §§ 4 og 5 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.«

⁶ Bestemmelsen har følgende ordlyd: »Loven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.«

⁷ Bestemmelsen har følgende ordlyd: »Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men lovens § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.«

⁸ Bestemmelsen har følgende ordlyd: »Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.«

⁹ Bestemmelsen har følgende ordlyd: »Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men §§ 1,3 og 4 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.«

- 7) at udføre andre opgaver, der følger af gældende ret eller i øvrigt har en naturlig tilknytning til politiets virksomhed.

§ 2 a. Politiet foretager tværgående informationsanalyser på grundlag af de oplysninger, politiet behandler, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af politiets opgaver, jf. § 2.

Stk. 2. Politiet kan indsamle og behandle oplysninger fra offentligt tilgængelige kilder, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af politiets opgaver, jf. § 2.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter nærmere regler for politiets behandling af oplysninger, herunder den, der finder sted i medfør af stk. 1 og 2. Justitsministeren fastsætter herunder regler om, til hvilke formål oplysninger kan behandles, og hvornår sletning af oplysninger skal finde sted, og om de tekniske og organisatoriske foranstaltninger, der skal iagttages ved behandlingen.

Kapitel 3

Politiets indgreb

Almindelig bestemmelse

§ 3. Politiet kan uden for de tilfælde, hvor indgreb er hjemlet i anden lovgivning, alene foretage indgreb over for borgerne i det omfang, det følger af bestemmelserne i dette kapitel.

Orden og sikkerhed

§ 4. Politiet har til opgave at forebygge fare for forstyrrelse af den offentlige orden samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed.

Stk. 2. I det omfang, det er nødvendigt for at forebygge fare som nævnt i stk. 1, kan politiet rydde og afspærre områder samt etablere adgangskontrol til områder.

§ 5. Politiet har til opgave at afværge fare for forstyrrelse af den offentlige orden samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed.

Stk. 2. Med henblik på at afværge fare som nævnt i stk. 1 kan politiet foretage indgreb over for den eller de personer, der giver anledning til faren. Politiet kan herunder

- 1) udstede påbud,
- 2) besigtige en persons legeme samt undersøge tøj og andre genstande, herunder køretøjer, i den pågældendes besiddelse, når vedkommende formodes at være i besiddelse af genstande bestemt til at forstyrre den offentlige orden eller bestemt til at udgøre fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed, samt
- 3) fratage personer genstande.

Stk. 3. Findes mindre indgribende midler, jf. stk. 2, ikke tilstrækkelige til at afværge faren, kan politiet om nødvendigt frihedsberøve den eller dem, der giver anledning til faren. Frihedsberøvelsen skal være så kortvarig og skånsom som muligt og må så vidt muligt ikke udstrækkes ud over 6 timer.

Stk. 4. Politiet kan skaffe sig adgang til et ikke frit tilgængeligt sted uden retskendelse, når det er nødvendigt for at afværge fare som nævnt i stk. 1.

§ 6. På offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lign. kan politiet besigtige en persons legeme samt undersøge tøj og andre

genstande, herunder køretøjer, med henblik på at kontrollere, om nogen besidder eller bærer våben, jf. stk. 2.

Stk. 2. Besigtigelse og undersøgelse som nævnt i stk. 1 kan ske, hvis der er grund til det med henblik på at forebygge, at nogen foretager strafbare handlinger, som indebærer fare for personers liv, helbred eller velfærd.

Stk. 3. Beslutning om besigtigelse og undersøgelse efter stk. 1 træffes af landfogeden eller den, som denne bemyndiger hertil. Beslutningen skal være skriftlig og indeholde en begrundelse og en angivelse af det sted og tidsrum, som beslutningen gælder for.

Offentlige forsamlinger og opløb

§ 7. Politiet har til opgave at beskytte borgernes ret til at forsamle sig.

Stk. 2. Politiet har ret til at overvære offentlige forsamlinger. Offentlige forsamlinger skal anmeldes til politiet i det omfang, det følger af regler fastsat i medfør af denne lovs § 23.

Stk. 3. Politiet kan give påbud om, at en forsamling skal afholdes et andet sted end det påtænkte, eller fastsætte andre vilkår for forsamlingens afholdelse, når der er begrundet frygt for fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden, herunder betydelig forstyrrelse af færdslen, eller fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Stk. 4. Politiet kan forbyde forsamlinger under åben himmel, når der af dem kan befrygtes fare for den offentlige fred.

Stk. 5. Er en forsamling under åben himmel til fare for den offentlige fred, kan politiet give påbud om, at forsamlingen skal opløses.

Stk. 6. Efterkommes et forbud efter stk. 4 eller et påbud efter stk. 5 ikke, anses mængden for opløst, og politiet kan da skride ind som ved opløb.

§ 8. Politiet kan ved offentlige forsamlinger under åben himmel gribe ind over for forsamlingsdeltagere, der giver anledning til fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden eller fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Stk. 2. Ved andre offentlige forsamlinger end dem, der er nævnt i stk. 1, kan politiet efter anmodning fra forsamlingens leder gribe ind over for forsamlingsdeltagere, der giver anledning til fare for ordensforstyrrelse. Politiet kan uden anmodning fra forsamlingens leder gribe ind over for forsamlingsdeltagere, der giver anledning til fare for alvorlig ordensforstyrrelse eller fare for sikkerheden.

Stk. 3. Med henblik på at afværge fare som nævnt i stk. 1 og 2 kan politiet foretage indgreb over for den eller de personer, der giver anledning til faren. Politiet kan herunder

- 1) udstede påbud,
- 2) besigtige en persons legeme samt undersøge tøj og andre genstande, herunder køretøjer, i den pågældendes besiddelse, når vedkommende formodes at være i besiddelse af genstande bestemt til at forstyrre den offentlige fred eller orden eller bestemt til at udgøre fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed, samt
- 3) fratage personer genstande.

Stk. 4. Findes mindre indgribende midler, jf. stk. 3, ikke tilstrækkelige til at afværge faren, kan politiet om nødvendigt frihedsberøve den eller de personer, der giver anledning til faren. Frihedsberøvelsen skal være så kortvarig og skånsom som muligt og må så vidt muligt ikke udstrækkes ud over 12 timer.

Stk. 5. Politiet kan skaffe sig adgang til et ikke frit tilgængeligt sted uden retskendelse, når det er nødvendigt for at afværge fare som nævnt i stk. 1 og 2.

§ 9. Politiet har til opgave at afværge opløb, der indebærer fare for forstyrrelse af den offentlige fred og orden eller fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Stk. 2. Med henblik på at afværge fare som nævnt i stk. 1 kan politiet foretage indgreb over for den eller de personer, der giver anledning til faren. Politiet kan herunder

- 1) udstede påbud,
- 2) besigtige en persons legeme samt undersøge tøj og andre genstande, herunder køretøjer, i den pågældendes besiddelse, når vedkommende formodes at være i besiddelse af genstande bestemt til at forstyrre den offentlige fred eller orden eller bestemt til at udgøre en fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed, samt
- 3) fratage personer genstande.

Stk. 3. Findes mindre indgribende midler, jf. stk. 2, ikke tilstrækkelige til at afværge faren, kan politiet om nødvendigt frihedsberøve den eller de personer, der giver anledning til faren. Frihedsberøvelsen skal være så kortvarig og skånsom som muligt og må så vidt muligt ikke udstrækkes ud over 12 timer.

Stk. 4. Politiet kan skaffe sig adgang til et ikke frit tilgængeligt sted uden retskendelse, når det er nødvendigt for at afværge fare som nævnt i stk. 1.

Stk. 5. Politiet kan sprede et opløb, hvis de tilstedeværende tre gange i kongens og lovens navn forinden forgæves er opfordret til at spredes. Angribes politiet, kan et opløb spredes, uden at de tilstedeværende forinden er opfordret hertil. Politiet kan anvende magt for at sprede et opløb.

Svage og udsatte persongrupper

§ 10. Politiet skal tage sig af en person, der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af sygdom, tilskadekomst eller hjælpeløshed i øvrigt, og som træffes under forhold, der indebærer fare for den pågældende selv eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed. Er der mistanke om, at personen umiddelbart har behov for lægehjælp, skal den pågældende straks undersøges af en læge.

Stk. 2. Politiet kan besigtige den syge eller hjælpeløse persons legeme, undersøge tøj og andre genstande, herunder køretøjer, i den pågældendes besiddelse samt skaffe sig adgang til et ikke frit tilgængeligt sted uden retskendelse med henblik på

- 1) at vurdere personens tilstand og faren for den pågældende,
- 2) at afværge faren for personen eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed eller
- 3) at fastlægge den pågældendes identitet.

Stk. 3. Med henblik på at afværge faren for den syge eller hjælpeløse person eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed kan politiet foretage andre indgreb over for den pågældende, herunder udstede påbud og fratage vedkommende genstande.

Stk. 4. Findes mindre indgribende midler, jf. stk. 2 og 3, ikke tilstrækkelige til at afværge faren for den syge eller hjælpeløse person eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed, kan den syge og hjælpeløse person om nødvendigt frihedsberøves med henblik på hjemtransport, lægeundersøgelse eller overgivelse til andre, der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende. Frihedsberøvelsen skal være så kortvarig og skånsom som muligt.

§ 11. Politiet skal tage sig af en person, der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler, og som træffes under forhold, der indebærer fare for den pågældende selv eller andre eller for den offentlige

orden eller sikkerhed. Er der mistanke om, at personen er syg eller har pådraget sig skader af ikke ringe omfang, skal den pågældende straks undersøges af en læge.

Stk. 2. Politiet kan besigtige personens legeme, undersøge tøj og andre genstande, herunder køretøjer, i den pågældendes besiddelse samt skaffe sig adgang til et ikke frit tilgængeligt sted uden retskendelse med henblik på

- 1) at vurdere personens tilstand og faren for den pågældende,
- 2) at afværge faren for personen eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed eller
- 3) at fastlægge personens identitet.

Stk. 3. Med henblik på at afværge faren for den berusede eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed kan politiet foretage andre indgreb over for den berusede, herunder udstede påbud og fratage vedkommende berusede eller bedøvende midler eller andre genstande.

Stk. 4. Findes mindre indgribende midler, jf. stk. 2 og 3, ikke tilstrækkelige til at afværge faren for den berusede eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed, kan den berusede om nødvendigt frihedsberøves med henblik på hjemtransport, overgivelse til andre, der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, indbringelse til hospital, forsorgshjem eller lignende eller indsættelse i detention. Frihedsberøvelsen skal være så kortvarig og skånsom som muligt.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter nærmere bestemmelser om anbringelse i detention, herunder om lægeundersøgelse og tilsynet med den anbragte.

§ 12. Et barn under 12 år, der træffes under de i § 11 nævnte omstændigheder, må ikke anbringes i detention.

Stk. 2. Et barn under 15 år, der træffes under de i § 11 nævnte omstændigheder, må kun anbringes i detention, hvis anden anbringelse er sikkerhedsmæssigt uforsvarlig som følge af barnets adfærd. Træffes der beslutning om anbringelse af et barn under 15 år i detention, skal barnet hurtigst muligt undersøges af en læge. Detentionsanbringelsen skal være så kortvarig og skånsom som muligt og må ikke udstrækkes ud over 4 timer, medmindre det ikke er muligt inden for denne tid at overgive barnet til andre, der på forsvarlig måde kan tage sig af barnet.

Stk. 3. Har politiet frihedsberøvet et beruset barn under 15 år, skal der hurtigst muligt ske underretning til forældremyndighedens indehaver, de sociale myndigheder eller andre, der på forsvarlig måde kan tage sig af barnet.

Stk. 4. Anbringes et barn i alderen 15 til og med 17 år i detentionen, skal politiet rette henvendelse til hjemmet med henblik på at underrette om detentionsanbringelsen.

§ 13. Træffes et barn i andre tilfælde end nævnt i §§ 10 og 11 under forhold, som indebærer fare for barnets sikkerhed eller sundhed, skal politiet tage sig af barnet. Er der mistanke om, at barnet er sygt eller har pådraget sig skader af ikke ringe omfang, skal barnet straks undersøges af en læge.

Stk. 2. Politiet kan besigtige et barns legeme, undersøge tøj og andre genstande, herunder køretøjer, i barnets besiddelse samt skaffe sig adgang til et ikke frit tilgængeligt sted uden retskendelse med henblik på

- 1) at vurdere faren for barnet,
- 2) at afværge faren for barnet eller
- 3) at fastlægge barnets identitet.

Stk. 3. Med henblik på at afværge faren for barnet kan politiet foretage indgreb over for barnet, herunder udstede påbud og fratage barnet genstande.

Stk. 4. Findes mindre indgribende midler som nævnt i stk. 2 og 3 ikke tilstrækkelige for at afværge faren for barnet, kan barnet om nødvendigt frihedsberøves med henblik på overgivelse til forældremyndighedens indehaver, de sociale myndigheder eller andre, der på forsvarlig vis er i stand til at tage sig af barnet. Frihedsberøvelsen skal være så kortvarig og skånsom som muligt og må så vidt muligt ikke udstrækkes ud over 6 timer.

Kapitel 4

Politiets anvendelse af magt

Almindelige bestemmelser

§ 14. Bestemmelserne i dette kapitel gælder for politiets magtanvendelse såvel inden for som uden for strafferetsplejen.

§ 15. Politiet må anvende magt

- 1) med henblik på at forebygge og afværge fare for forstyrrelse af den offentlige fred og orden samt fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed,
- 2) med henblik på at kontrollere, om nogen besidder eller bærer våben,
- 3) med henblik på at bringe strafbar virksomhed til ophør eller i forbindelse med efterforskning og forfølgning af strafbare forhold,
- 4) som led i bistand til andre myndigheder,
- 5) som led i udførelse af kontrol- og tilsynsopgaver samt
- 6) med henblik på at vurdere, om et barn eller en beruset, syg eller hjælpeløs person befinder sig i fare.

§ 16. Politiets magtanvendelse skal være nødvendig og forsvarlig og må alene ske med midler og i en udstrækning, der står i rimeligt forhold til den interesse, der søges beskyttet. Det skal indgå i vurderingen af forsvarligheden, om magtanvendelsen indebærer risiko for, at udenforstående kan komme til skade.

Stk. 2. Magt skal anvendes så skånsomt, som omstændighederne tillader, og således at eventuelle skader begrænses til et minimum.

Særlige bestemmelser om visse magtmidler

§ 17. Skydevåben må kun anvendes med henblik på

- 1) at afværge et påbegyndt eller overhængende farligt angreb på person,
- 2) at afværge overhængende fare i øvrigt for personers liv eller for, at personer pådrager sig alvorlige helbredsskader,
- 3) at afværge et påbegyndt eller overhængende farligt angreb på samfundsvigtige institutioner, virksomheder eller anlæg,
- 4) at sikre pågribelsen af personer, der har eller med rimelig grund mistænkes for at have påbegyndt eller gennemført et farligt angreb på person, medmindre der ikke skønnes at være risiko for, at den pågældende på ny vil gøre sig skyldig i et sådant angreb,

- 5) at sikre pågribelsen af personer, der har eller med rimelig grund mistænkes for at have påbegyndt eller gennemført et farligt angreb på samfundsvigtige institutioner, virksomheder eller anlæg, eller
- 6) at sikre pågribelsen af personer, der har eller med rimelig grund mistænkes for at have begået alvorlige forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed, mod statsforfatningen eller de øverste statsmyndigheder.

Stk. 2. Før politiet afgiver skud, der indebærer risiko for skade på person, skal det så vidt muligt først ved advarselsråb og dernæst ved varselsskud tilkendes gives vedkommende, at politiet har til hensigt at skyde, hvis ikke politiets påbud efterkommes. Det skal endvidere så vidt muligt sikres, at vedkommende har mulighed for at efterkomme påbuddet.

Stk. 3. Er der nærliggende risiko for, at udenforstående kan blive ramt, må der kun skydes i yderste nødsfald.

Stk. 4. En polititjenestemand, der er under direkte kommando, må kun anvende skydevåben efter ordre fra en leder, medmindre der foreligger en situation som nævnt i stk. 1, nr. 1 eller nr. 2.

Stk. 5. Har politiets skudafgivelse medført skade på person, skal den pågældende straks undersøges af en læge.

§ 18. Stav må kun anvendes med henblik på

- 1) at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på person,
- 2) at afværge overhængende fare i øvrigt for personers liv eller helbred,
- 3) at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på samfundsvigtige institutioner, virksomheder eller anlæg,
- 4) at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på ejendom,
- 5) at sikre gennemførelse af tjenestehandlinger, mod hvilke der gøres aktiv modstand, eller
- 6) at sikre gennemførelse af tjenestehandlinger, mod hvilke der gøres passiv modstand, såfremt tjenestehandlingens gennemførelse skønnes uopsættelig og anden og mindre indgribende magtanvendelse skønnes åbenbart uegnet.

Stk. 2. Før stav tages i brug med henblik på rydning af gader, bygninger m.v. for et større antal personer, skal det så vidt muligt tilkendes gives vedkommende, at politiet har til hensigt at bruge stav, hvis politiets påbud ikke efterkommes. Det skal endvidere så vidt muligt sikres, at vedkommende har mulighed for at efterkomme påbuddet.

Stk. 3. Har politiets brug af stav mod person medført skade, skal den pågældende straks undersøges af en læge, medmindre det skønnes åbenbart ubetænkeligt at undlade lægeundersøgelse.

§ 19. Hunde må kun anvendes med henblik på

- 1) at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på person,
- 2) at afværge overhængende fare i øvrigt for personers liv eller helbred,
- 3) at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på samfundsvigtige institutioner, virksomheder eller anlæg,
- 4) at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på ejendom,
- 5) at sikre pågribelse af personer,
- 6) at sikre gennemførelse af tjenestehandlinger, mod hvilke der gøres aktiv modstand, eller

- 7) at sikre gennemførelse af tjenestehandlinger, mod hvilke der gøres passiv modstand, såfremt tjenestehandlingens gennemførelse skønnes uopsættelig og anden og mindre indgribende magtanvendelse skønnes åbenbart uegnet.

Stk. 2. Før hund tages i brug mod person, skal det så vidt muligt tilkendegives vedkommende, at politiet har til hensigt at bruge hund, hvis ikke politiets påbud efterkommes. Det skal endvidere så vidt muligt sikres, at vedkommende har mulighed for at efterkomme påbuddet.

Stk. 3. Har politiets brug af hund mod person medført skade, skal den pågældende straks undersøges af en læge, medmindre det skønnes åbenbart ubetænkeligt at undlade lægeundersøgelse.

§ 20. Gas må kun anvendes med henblik på

- 1) at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på person,
- 2) at afværge overhængende fare i øvrigt for personers liv eller helbred,
- 3) at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på samfundsvigtige institutioner, virksomheder eller anlæg,
- 4) at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på ejendom eller
- 5) at sikre gennemførelse af tjenestehandlinger, mod hvilke der gøres aktiv eller passiv modstand.

Stk. 2. Før gas tages i brug mod person, skal det så vidt muligt tilkendegives vedkommende, at politiet har til hensigt at bruge gas, hvis ikke politiets påbud efterkommes. Det skal endvidere så vidt muligt sikres, at vedkommende har mulighed for at efterkomme påbuddet.

Stk. 3. Har politiets brug af gas mod person medført gener, der skønnes at kræve lægehjælp, skal den pågældende straks undersøges af en læge.

§ 20 a. Peberspray må kun anvendes med henblik på

- 1) at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på person,
- 2) at afværge overhængende fare i øvrigt for personers liv eller helbred,
- 3) at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på samfundsvigtige institutioner, virksomheder eller anlæg,
- 4) at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på ejendom,
- 5) at sikre gennemførelse af tjenestehandlinger, mod hvilke der gøres aktiv modstand, eller
- 6) at sikre gennemførelse af tjenestehandlinger, mod hvilke der gøres passiv modstand, såfremt tjenestehandlingens gennemførelse skønnes uopsættelig og anden og mindre indgribende magtanvendelse skønnes åbenbart uegnet.

Stk. 2. Før peberspray tages i brug mod person, skal det så vidt muligt tilkendegives vedkommende, at politiet har til hensigt at bruge peberspray, hvis ikke politiets påbud efterkommes. Det skal endvidere så vidt muligt sikres, at vedkommende har mulighed for at efterkomme påbuddet.

Stk. 3. Har politiets brug af peberspray mod person medført gener, der skønnes at kræve lægehjælp, skal den pågældende straks undersøges af en læge.

§ 21. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om politiets anvendelse af skydevåben, stav, hund, gas og peberspray.

Stk. 2. Justitsministeren kan i øvrigt fastsætte nærmere regler om politiets anvendelse af magt.

Kapitel 5

Politiets selvhjælpshandlinger

§ 22. Politiet kan lade foranstaltninger udføre, når

- 1) den ansvarlige har undladt at efterkomme påbud udstedt i medfør af denne lov eller regler udstedt med hjemmel i loven og den ansvarlige er gjort bekendt med, at undladelse af at efterkomme påbuddet kan få denne følge, eller
- 2) øjeblikkelig indgriben er nødvendig til beskyttelse af enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed eller for at undgå betydelige forstyrrelser af den offentlige orden.

Stk. 2. Den ansvarlige er forpligtet til at dække politiets udgifter i forbindelse med foranstaltninger udført i medfør af stk. 1. Der er udpantningsret for disse udgifter.

Kapitel 6

Bemyndigelsesbestemmelser

§ 23. Justitsministeren fastsætter regler om sikring af den offentlige orden samt beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, forebyggelse af fare eller ulempe for færdslen, dyr på offentligt sted, offentlige anlæg, husnumre og opslag, erhvervsvirksomhed på veje, offentlige forlystelser, renholdelse af veje m.v.

Stk. 2. De i medfør af stk. 1 fastsatte bestemmelser kan indeholde regler om, at landfogeden kan udstede midlertidige påbud eller forbud med henblik på at forebygge fare for den offentlige orden eller enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed. De bestemmelser, der er fastsat i medfør af stk. 1, kan endvidere indeholde regler om, at landfogeden i visse nærmere angivne særlige situationer kan meddele et zoneforbud, der omfatter en kommune, med henblik på at forebygge fare for den offentlige orden eller enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Stk. 3. Det kan i regler fastsat i medfør af stk. 1 og 2 fastsættes, at overtrædelse af reglerne eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af sådanne regler straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Det kan i den forbindelse fastsættes, at der ved udmåling af straffen skal lægges betydelig vægt på hensynet til sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed. Det kan endvidere fastsættes, at der ved overtrædelser begået af selskaber m.v. (juridiske personer) kan pålægges selskabet m.v. strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 24. Justitsministeren kan for hver kommune fastsætte en politivedtægt, hvis særlige lokale forhold tilsiger det.

Stk. 2. Forslag til en politivedtægt udarbejdes af landfogeden efter drøftelse med den eller de berørte kommuner.

Stk. 3. En politivedtægt kan indeholde bestemmelser om sikring af den offentlige orden, bestemmelser om beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed samt bestemmelser om udstedelse af midlertidige forbud eller påbud.

Stk. 4. Det kan i en politivedtægt fastsættes, at overtrædelse af vedtægtens bestemmelser eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af

vedtægten straffes med bøde. Det kan endvidere fastsættes, at der ved overtrædelser begået af selskaber m.v. (juridiske personer) kan pålægges selskabet m.v. strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 5. Politivedtægter offentliggøres i Kunngerðablaðið og i Lovtidende.

Kapitel 6 a

Forsvarets bistand til politiet

§ 24 a. Politiet kan anmode om og modtage bistand fra Forsvaret i forbindelse med løsningen af følgende opgaver omfattet af denne lov:

- 1) Færdselsregulering, kontrol- og afspærringsforanstaltninger og lignende opgaver i forbindelse med større arrangementer, ulykker, naturkatastrofer m.v.
- 2) Kontrol- og tilsynsopgaver, som efter gældende ret er henlagt til politiet.
- 3) Eftersøgning af genstande eller personer.
- 4) Evakuerings-, varslings-, observations-, afspærrings-, bevogtnings- og patruljeringsopgaver m.v. med henblik på at forebygge og afværge alvorlig kriminalitet og andre hændelser, der kan medføre fare for menneskers liv, helbred eller alvorlig skade på samfundsvigtige institutioner, virksomheder eller anlæg.
- 5) Personbeskyttelse, gidselredning, det operative antiterrorberedskab, særlig farlige anholdelser og andre særlige indsatsopgaver.
- 6) Øvrige opgaver, hvor opgaveløsningen har nær sammenhæng med den virksomhed, som Forsvaret i øvrigt udøver, eller hvor Forsvaret har specialkompetencer eller råder over særligt egnet udstyr.

Stk. 2. Anmodning om bistand efter stk. 1 kan alene fremsættes, hvis politiets egne ressourcer ikke er tilstrækkelige eller lige så egnede som Forsvarets ressourcer til løsning af den pågældende opgave.

§ 24 b. Forsvarets bistand til politiet efter § 24 a sker under politiets ledelse og i overensstemmelse med de regler, der gælder for politiets varetagelse af de pågældende opgaver. Forsvarets til enhver tid gældende tekniske, operative og sikkerhedsmæssige bestemmelser finder i øvrigt anvendelse, i det omfang disse ikke strider mod politiets tilsvarende bestemmelser.

Stk. 2. I forbindelse med bistand til politiet kan nærmere udvalgt personale fra Forsvaret bemyndiges til at udøve beføjelser, som tilkommer politiet efter denne lovs kapitel 3-5 og retsplejelovens kapitel 82, 85-87 og 90. Bemyndigelse sker efter rigspolicechefens eller chefen for Politiets Efterretningstjenestes nærmere bestemmelse og efter drøftelse med forsvarsministeren eller den, der af ministeren bemyndiges hertil.

§ 24 c. Justitsministeren kan efter forhandling med forsvarsministeren fastsætte nærmere regler om politiets anmodninger om bistand fra Forsvaret, politiets ansvar for opgaveløsningen, politiets ledelse af det bistandsydende forsvarspersonale og tildeling af beføjelser efter § 24 b, stk. 2, herunder krav om uddannelse m.v.

§ 24 d. Politiet kan i øvrigt modtage bistand fra Forsvaret til varetagelse af politimæssige opgaver til søs og i luften i forbindelse med Forsvarets øvrige opgavevaretagelse.

Stk. 2. Justitsministeren kan efter forhandling med forsvarsministeren fastsætte nærmere regler om Forsvarets varetagelse af politimæssige opgaver til søs og i luften efter stk. 1.

§ 24 e. Justitsministeren kan efter forhandling med forsvarsministeren fastsætte regler om Forsvarets adgang til at træffe foranstaltninger om at oprette midlertidige militære områder med henblik på at forebygge og afværge fare for dansk og udenlandsk militært personale og materiel, der befinder sig uden for faste militære områder på Færøerne.

Kapitel 7

Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 25. Anordningen træder i kraft den 1. januar 2021.

Stk. 2. § 23, stk. 2, 2. pkt., ophæves den 1. marts 2021.

§ 26. Lov nr. 55 af 13. april 1894 om Politiet på Færøerne ophæves.

Stk. 2. (Sættes ikke i kraft for Færøerne)

§ 27. I retsplejelov for Færøerne, jf. lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004, som senest ændret ved lov nr. 428 af 3. maj 2017, ophæves § 108.

§ 28. De forskrifter, der er udstedt efter loven, gælder ikke for Færøerne.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Landsstýrið hevur biðið Løgmláráðið um at fáa sett í gildi fyri Føroyar lóg nr. 444 frá 9. juni 2004 om politiets virksomhed (politiloven). Galdandi lóggáva er gomul og tørvur er á at dagføra hesa og fáa eina meira tíðarhóskandi lóggávu.

1.2. Galdandi lóggáva

Lógargrundarlagið fyri virkseminum hjá politinum í Føroyum er í dag at finna í fleiri ymiskum lógum, sum skipa sera ymiskar tættir í landinum.

Almennu reglurnar um Føroya Politi eru sera gamlar. Galdandi lóg um Føroya Politi er frá 1894. Hon hevur støði í gomlum politilógum ávikavist frá 1863 um Keypmannahavnar Politi og frá 1871 um Politiið uttanfyri Keypmannahavn, og sum líka inntil 2004 framvegis á fleiri økjum vóru grundarlagið fyri virkseminum hjá politinum í Danmark. Hetta er ikki einans galdandi viðvíkjandi politiviðtøkunum, men m.a. eisini í mun til, hvussu skilhaldspolitið (gøtupolitið) bar seg at móttvegis mótmælisgongum.

Ásetingarnar, serliga í rættargangslógini (upprunaliga frá 1916) og revsilógini (upprunaliga frá 1930), hava í stóran mun bæði endurnýggjað og trokað burtur gomlu politilógirnar.

Seinastu áratíggjuni eru reglurnar í rættargangslógini um tey revsirættarligu tvingsilsinntrevini stig fyri stig endurskoðaðar og nútímansgjørdar. Innan revsirættargangin er framferðin hjá politinum móttvegis borgarunum við hesum undirløgd eina nágreiniliga og nýggjari lóggávu.

Aðramáta eru einans fáar og sera almennar lógarreglur um valdsnýtslu hjá politinum sum liður í vanligum skilhaldi. Meginreglurnar eru vanligu reglurnar um neyðverju og neyðrætt í §§ 13 og 14 í revsilógini, heruppi § 13, stk. 3 um lógliga rættarverju, og ásetingin í § 108, stk. 1 í rættargangslógini, ið er nevnd aðalfulltrúin hjá politinum, og sum er orðað soleiðis: *"Politiets opgave er at opretholde sikkerhed, fred og orden, at påse overholdelsen af love og vedtægter samt at foretage det fornødne til forhindring af forbrydelser og til efterforskning og forfølgning af sådanne."*

Í royndum hava hesa ásetingar trúliga í stóran mun verið ein vælvirkandi og góðtikin karmur um valdsnýtsluna hjá politinum, sum á fleiri økjum er nærri skipað við meira nágreiniligum fyrisingarliga ásettum reglugerðum, m.a. um valdsmiðal sum skotvápni, politistav og politihundar.

Samstundis má ásannast, at ein so knøpp og almenn lóggáva á einum so týðandi øki sum valdsnýtslan hjá politinum, heruppi t.d. setan í bráðhald, neyvan í dag kann roknast sum nøktandi.

Í hesum sambandi kann eisini vísast til tann lóggávusið, sum hjá okkum hevur ment seg innan onnur fakøki, og at tað í fleiri øðrum londum, sum vit vanligu samanbera okkum við, tey seinastu árin er gjørd nýggj lóggáva um virkseminum hjá politinum.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Endamálið við lógaruppskotinum er at seta í gildi fyri Føroyar eina nútímans lóggávu fyri virkseimið hjá politinum í Føroyum.

Í Danmark varð tann 1. august 2004 sett í gildi *lov nr. 444 frá 9. juni 2004 om politiets virksomhed*. Hendan lógin setti í verk eina samlaða og tíðarhóskandi lóggávu um virkseimið hjá politinum í Danmark, heruppií serstakliga at áseta í lóg meginreglurnar fyri valdsnýtslu hjá politinum sum liður í vanligum skilhaldi.

Politilógin er upprunaliga grundað á *Politikkommissionens betænkning nr. 1410/2004 om politilovgivning* og tað uppskotið, sum kommissionin gjørdi. Síðani eru gjørdar nakrar broytingar.

Tað er hendan lógin við seinni broytingum, sum skotið verður upp at seta í gildi fyri Føroyar.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Við hesum lógaruppskotinum verður sett í verk ein grundleggjandi og samlað lóggáva um vanliga virkseimið hjá politinum, sum eisini skipar grundleggjandi meginreglurnar fyri valdsnýtsluni hjá politinum sum liður í vanligum skilhaldi. Við Politilógini verða greiðar reglur á hesum øki. Hetta styrkir um rættartrygdina hjá borgarunum, samstundis sum at politiið fær eitt greitt grundarlag at arbeiða út frá í støðum, har politiið, fyri at kunna røkja sínar uppgávur, má fremja inntriv móttvegis borgarum, møguliga við at brúka tvingsil.

Endamálið við lógaruppskotinum er í høvuðsheitum at føra víðari og nágreina galdandi rætt á teimum økjum, sum § 108 í rættargangslógini í dag verður brúkt sum heimild at gera inntriv móttvegis borgarum. Tað er hvørki ætlanin at avmarka ella víðka verandi inntrivsmøguleikar. Lógin er lagað til føroysk viðurskifti við nøkrum smærri broytingum, sum kunnu síggjast undir serligu viðmerkingunum og í fylgiskjali 1.

Lógin skal samanhaldast við *Lov om Politiets Efterretningstjeneste*, PET-lógina, sum verður løgd fyri Løgtingið samstundis sum Politilógin. PET-lógin tryggjar rættartrygdina hjá teimum persónum, sum koma undir kanningar hjá PET, við tað at tann lógin skipar virkseimið hjá PET og setir á stovn ein eftirlitsstovn, sum skal styrkja eftirlitið við viðgerðini hjá PET av upplýsingum um bæði líkamligar og lögfrøðiligar persónar.

1.4.1. Høvuðstættir í lógaruppskotinum

Uppskotið til Politilógina hevur 7 kapitlar.

Kapittul 1 (§ 1) ásetir endamál og virkseimi hjá politinum, sum er at virka fyri tryggleika, friði og skilhaldi í samfelagnum. Politiið skal fremja hetta endamál gjøgnum fyrirbyggjandi, hjálpanði og handhevjandi virkseimi.

Kapittul 2 (§§ 2 og 2 a) lýsir uppgávnar hjá politinum. Eisini er heimild til politiið at brúka dátagrundaði greiningartól í sínum virkseimi yvirhøvuð. Ásett er, at politiið kann savna og viðgera almennar upplýsingar til brúk í sínum arbeiði. Løgmálaráðharrin kann áseta nærri reglur um viðgerð hjá politinum av upplýsingunum og striking av upplýsingum.

Kapittul 3 (§§ 3-13) skipar inntrivini hjá politinum. Her sæst, at politiið einans í teimum førum, sum eru ásett í hesum kapitlinum ella í aðrari lóggávu, kann gera inntriv móttvegis borgarum. Tað sæst eisini í hesum ásetingunum, at politiið m.a. hevur til uppgávu at fyrirbyggja og forða fyri vanda fyri skilhaldi og trygd, at verja rættin hjá borgarum at savnast, og at taka sær av veikum og sárbærum persónsbólkum, sum ikki eru før fyri at ansa sær sjálvum, og sum politiið

kemur fram á undir slíkum umstøðum, at tey eru til vanda fyri seg sjálvi ella onnur. Politiið kann m.a. geva boð og fremja likamsskoðan og frælsistøku fyri at røkja nevndu fyrilit. Politiið kann eisini sum stakroyndir gera eftirlit á ávísimum støðum av persónum o.ø. fyri at kanna, um nakar hevur vápn.

Kapittul 4 (§§ 14-21) hevur ásetingar um brúk av valdi hjá politinum. Ásetingarnar eru ein úttømandi uppreksan av teimum endamálum, sum kunnu vera grund fyri valdsnýtslu. Eisini sæst tað av ásetingunum, at valdsnýtsla skal vera neyðug og ráðilig og lutfalslig í mun til tað áhugamál, sum skal verjast. Kapittulin skipar harumframt brúk av serligu valdsmiðlunum sum skotvápn, stavi, gassi, hundi og piparsproyti.

Kapittul 5 (§ 22) skipar møguleikan hjá politinum undir ávísimum treytum at seta tiltøk í verk sum gerð til sjálvhjálp.

Kapittul 6 (§§ 23-24) hevur heimildarásetingar til løgmálaráðharran, eftir hvørjum ráðharrin kann áseta reglur, heruppi við revsing við sekt, til at røkja tey atlit til skilhald, sum í dag eru ásett í politiviðtøkunum.

Kapittul 6 a (§§ 24 a-24 e) er um, nær og til hvørjar uppgávur, politiið kann fáa hjálp frá verjuni. Tá verjan hjálpir politinum, er tað undir leiðslu av politinum og í samsvari við tær reglur, sum eru galdandi fyri, hvussu politiið skal røkja slíkar uppgávur. Sí nærri fylgiskjal 15.

Kapittul 7 (§§ 25-27) eru ásetingar um gildiskomu og úrgildisseting av Lov nr. 55 af 13. april 1894 om Politiet på Færøerne og § 108 í rættargangslógini fyri Føroyar.

1.5. Ummæli og ummælisskjal

Uppskotið hevur verið til ummælis hjá: Almannamálaráðnum, Heilsu- og innlendismálaráðnum, Mentamálaráðnum, Uttanríkis- og vinnumálaráðnum, Fiskimálaráðnum, Samferðslumálaráðnum, Fíggjarmálaráðnum, Føroya rætti, Føroya landfúta, Kriminalforsorgini, Kommunufelagnum, Dátueftirlitinum, TAKS, Amnesty International, Advokatfelag Føroya, MEGD - Meginfelag teirra, ið bera brek í Føroyum, Føroya politistafelag og Vinnuhúsinum.

Lógaruppskotið hevur eisini ligið alment frammi á heimasíðuni hjá Løgmansskrivstovuni.

Ummæli er komið frá Heilsu- og innlendismálaráðnum, Mentamálaráðnum, Fiskimálaráðnum, Fíggjarmálaráðnum, Dátueftirlitinum, Føroya landfúta, Føroya Kommunufelag, MEGD - Meginfelag teirra, ið bera brek í Føroyum, Føroya politistafelag og Føroya Arbeidsgevarafelag.

Hesi hava ongar viðmerkingar til uppskotið: Mentamálaráðið, Fiskimálaráðið, Fíggjarmálaráðið, Føroya landfúti, Føroya Kommunufelag og Føroya politistafelag.

Heilsu- og innlendismálaráðnum:

Heilsu- og Innlendismálaráðið upplýsir, at tey hava eftirkannað, um ríkislógartilmælið hevur serligar avleiðingar fyri málsøkið hjá landsstýrismanninum í heilsu- og innlendismálum. Í kap. 3 um "svage og udsatte personer" eru ásetingar um, at tørvar persóni (serliga børnum) læknahjálp, skal persónurin kannast av lækna, og í kap. 4 um "særlige bestemmelser om visse magtmidler", eru ásetingar í §§ 17-20 um, at lækni skal gera kanningar av persónum, eftir at

løgreglan hevur nýtt vald. Heilsu- og innlendismálaráðið hevur ikki viðmerkingar til hesar ásetingar og metir annars ikki, at ríkislógartilmælið hevur serligar avleiðingar fyri heilsu- og innlendisøkið.

Dátueftirlitið:

Víst verður á, at løgreglan er felagsmál og tí ikki fevnd av føroyskari, men av danskari persónsupplýsingarlóggávu. Tað er persónsupplýsingarlógin, sum ikki longur er í gildi í Danmark, sum er galdandi fyri løgregluna í Føroyum. Tað er danska Dátueftirlitið - Datatilsynet, sum hevur eftirlit við, at viðgerðin av persónsupplýsingum, sum løgreglan í Føroyum ger, er lóglig og røtt.

Dátueftirlitið heldur, at tað er alneyðugt, at samstundis sum ríkislógartilmælið verður sett í gildi, eiga eisini kunngerðir at verða settar í gildi, sum áseta nærri, hvørjar persónsupplýsingar talan kann vera um at viðgera í teimum einstøku førunum, og hvør viðgerð lógliga kann fara fram í teimum ymsu høpunum.

Dátueftirlitið heitir tí á landsstýrið um at fylgja hesum máli upp, soleiðis at ein kunngerð verður gjørd fyri á hóskaði hátt at kunna regulera viðgerðina av persónsupplýsingum, sum PET fær heimild til at viðgera.

Løgmanskriovstovan skal viðmerkja, at vanliga verður støða ikki tikin til, hvørjar kunngerðir skulu setast í gildi, fyrrenn Løgtingið hevur samtykt sjálvtt ríkislógartilmælið.

Løgmálaráðið hevur sagt frá, at ætlanin er at seta 4 kunngerðir, sum eru lagaðar til føroysk viðurskipti, í gildi fyri Føroyar, tá Politilógin verður sett í gildi fyri Føroyar.

Talan er um hesar kunngerðirnar:

- 1) *Bekendtgørelse for Færøerne om detentionsanbringelse,*
- 2) *Bekendtgørelse for Færøerne om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger (ordensbekendtgørelsen),*
- 3) *Bekendtgørelse for Færøerne om politiets anvendelse af visse magtmidler m.v., og*
- 4) *Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse for Færøerne om behandling af personoplysninger i Politiets Efterforskningsstøtte Database (PED).*

Ætlanin er at senda uppskot til kunngerðir til ummælis, tá ið ríkislógartilmælið er samtykt av Løgtinginum.

MEGD - Meginfelag teirra, ið bera brek í Føroyum:

MEGD tekur undir við, at lógin um politiets virksomhed (politiloven) verður sett í gildi fyri Føroyar. Tað hevur týðning, at rættartrygdin hjá borgarunum verður styrkt, og at politiið fær greitt grundarlag at arbeiða út frá í støðum, har politiið, fyri at kunna røkja sínar uppgávur, má fremja inntriv mótvegis borgarum.

Eins og tað hevur týðning, at skynsamt verður farið fram við at taka sær av „veikum og sárbærum persónsbólukum, sum ikki eru før fyri at ansa sær sjálvum, og sum politiið kemur fram á undir slíkum umstøðum, at tey eru til vanda fyri seg sjálvi og onnur.”

MEGD vísir á týðningin, at borgarar, ið hava avbjóðingar á ein hvønn hátt, fáa hóskaði viðferð, og at viðkomandi fakfólk verða boðsend, so tey í tilgongdini verða sædd, hoyrd og vird.

MEGD vísir eisini á ST sáttmálan um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek, serliga grein 12-14 og 17. Sí nærri um hetta undir nr. 2.8.

Løgmanuskrivstovan tekur undir við sjónarmiðunum hjá MEGD.

Føroya Arbeidsgevarafelag:

Føroya Arbeidsgevarafelag hevur ikki viðmerkingar til sjálvt lógaruppskotið. Tey vísa á, at tað eru heimildir í lógini um m.a. at gera kunngerð um politiviðtøkur, sum hava ávirkan á vinnuligt virksemin, serliga tænastu- og upplivingarvinnuna. Tað hevur stóran týðning, at hesar verða sendar í hoyring í góðari tíð, áðrenn tær verða lýstar í kunngerð.

Løgmanuskrivstovan tekur undir við sjónarmiðunum hjá Føroya Arbeidsgevarafelag. Ætlanin er at senda tær 4 kunngerðirnar, sum nevndar eru sum viðmerking til ummæli frá Dátueftirlitinum, til ummælis, tá ið ríkislógartilmælið er samtykt av Løgtinginum.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur, heruppií ríkismyndugleikar

Mett verður ikki at lógin hevur við sær fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur, heruppií ríkismyndugleikar

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur, heruppií ríkismyndugleikar

Mett verður ikki at lógin hevur við sær umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur, men fyri virksemin hjá politinum er hetta partvíst nýggjar reglur.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Lógaruppskotið hevur ongar fíggjarligar ella umsitingarligar avleiðingar fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Lógaruppskotið hevur ongar avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið hevur ikki fíggjarligar, umsitingarligar ella umhvørvisligar avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Lógaruppskotið merkir, at politiið fær nýggja lóggávu at arbeiða eftir, tó at hetta í mestan mun er nágreining av galdandi rætti. Fyri vanliga borgaran er lógaruppskotið ein betring av rættartrygdini, tí reglurnar nú verða lógfestar nágreiniliga í lóg.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Tað eru ikki millumtjóðasáttmálar á hesum økinum, ið lógaruppskotið fevnir um, sum Føroyar hava skyldu at fylgja.

Uppskotið hefur tí ekki fíggarligar, umsitingarligar, umhvorvisligar ella aðrar avleiðingar grundað á skyldur í millumtjóðasáttmála.

2.8. Tvörgangandi millumtjóðasáttmálar

Uppskotið er ekki í ósamsvari við Hoyvíkssáttmálan, Evropeiska mannarættindasáttmálan, EMRS, ella Sáttmála Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek. Uppskotið hefur tí ekki fíggarligar, umsitingarligar, umhvorvisligar ella aðrar avleiðingar grundað á skyldur í millumtjóðasáttmála.

2.8.1. Mannarættindasáttmálin artikul 8

Í § 6 í uppskotinum er sæst, at politiið kann steðga einum persóni á gøtuni ella almennum staði og likamskanna viðkomandi umframt at kanna klæðir, aðrar lutir og bil hjá viðkomandi, fyri at kanna, um viðkomandi ber vápn. Hetta er eitt inntriv í eginfriðin, sum er ein rættur, ið er vardur í art. 8 í Mannarættindasáttmálanum. Hendan heimildin hjá politinum er sera avmarkað, við tað at politiið einans kann brúka heimildina, um tað er øktur vandi fyri, at onkur á einum ávísu staði ella til ávíst tiltak fer at fremja revsiverdar gerðir, sum kunnu vera til vanda fyri lív, heilsu og vælferð hjá fólki. Fútin tekur slíka avgerð, sum skal vera ítøkilig skrivlig og grundað. Undir hesum umstøðum verður mett, at heimildin ikki er brot á art. 8. í EMRS.

2.8.1. Sáttmáli Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek:

MEGD vísir í sínum ummæli eisini til ST sáttmálan um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek, har grein 12-13 eru soljóðandi:

Grein 12. Eins fyri lógini

1. Limalondini vátta uppafur, at fólk, ið bera brek, hava rætt til alla staðni at fáa sítt rættarføri viðurkent.
2. Limalondini ásanna, at fólk, ið bera brek, eiga rættarføri á jøvnum føti við onnur í øllum lívsins viðurskiftum.
3. Limalondini skulu taka hóskandi stig at útvega fólki, ið bera brek, atgongd til tann stuðul, tey kunnu hava tørv á til tess at nýta sítt rættarføri.
4. Limalondini skulu tryggja, at øll stig, sum viðvíkja tí at útinna rættarføri, fata um hóskandi og munagóð verjutiltøk til at fyrbyrgja misnýtslu sambært altjóða mannarættindalóg. Slík stig skulu tryggja, at atgerðir viðvíkjandi at útinna rættarføri, virða rættindi, vilja og áhugamál hjá fólkinum, ikki hava egináhugamál og óhóskiliga ávirkan, standa mát við og eru lagað eftir umstøðunum hjá einstaklinginum, krevja stytst møguliga tíð og verða javnan endurskoðaðar av skikkaðum, uttanveltaðum og óheftum myndugleika ella dómsvaldi. Verjutiltøkini skulu standa mát við ta ávirkan, sum slík stig hava á rættindi og áhugamál hjá einstaklingi.

Grein 13. Atgongd til rættarskipanina

Stk 1. Limalondini skulu tryggja, at um so er, at fólk, ið bera brek, verða frælsisskerd av einihvørjari orsök, skulu tey á jøvnum føti við onnur hava rætt til trygd í samsvari við altjóða mannarættindi og skulu verða viðfarin í samsvari við endamál og meginreglur í ST sáttmálanum.

Stk 2. Til tess at tryggja fólki, ið bera brek, at tey fáa brúkt rættarskipanina, skulu limalondini virka fyri, at tey, sum arbeiða í rættarfyrisingini, harímillum lögregla og fongsulsstarvsfólk, fáa hóskandi uppvenjing í tí.

Eisini vil MEGD vísa á at sambært *grein 14, stk. 1, litra b um frælsi og trygd hins einstaka*, skulu limalondini tryggja, at fólk, ið bera brek, á jøvnum føti við onnur, ikki verða fongslað

ólógliga og tilvildarlíga, og at øll frælsisskerjing skal vera í samsvari við lógina, og at brek má í ongunum føri rættvísgera frælsisskerjing.

MEGD vísir eisini á *grein 17 um at verja sjálvræðisrætt (integritet) hins einstaka*, har tað er ásett, at ein og hvør, ið ber brek, hevur rætt til virðing fyri sínum líkamliga og sálarliga sjálvræðisrætti (integritet) á jøvnum føti við onnur.

2.9. Markaforðingar

Markaforðingar eru lógir, almennar reglur og siðvenjur, ið tarna flytføri hjá tí einstaka ella møguleikanum hjá fyrítøkum at virka um landamørk í Norðurlöndum.

Tað eru ongar kendar markaforðingar viðvíkjandi politivirksemi í Føroyum í mun til onnur norðurlönd.

Markaforðingar koma vanligar av, at lóggávan í löndunum kring okkum og okkara lóggáva ikki eru samskipaðar. eru skipanirnar í löndunum ikki samskipaðar, kunnu vera krøv í lóggávuni, sum hava við sær óhepnar og ótilætlaðar avleiðingar.

Tað verður mettt, at lógaruppskotið ikki elvir til nýggjar markaforðingar, av tí at talan er um avgerðir, sum bara eru galdandi í Føroyum.

Uppskotið hevur ikki við sær markaforðingar ella tarnar ikki flytføri hjá tí einstaka borgaranum. Uppskotið ávirkar ikki umstøðurnar hjá fyrítøkum at virka um landamørk millum Føroyar, Danmark og Grønland.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv

Í § 23, stk 3 í lógini er ásett, at brot á reglur ásettar sambært lógini, ella um bann ella boð sambært slíkum reglum ikki verður fylgt, kann revsingin verða sekt ella fongslí í upp til 1 ár og 6 mánaðar. Í § 24 er ásett, at brot á politiviðtøkum kann revsast við sekt.

2.11. Skattir og avgjöld

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um skatt ella avgjöld.

2.12. Gjöld

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um gjöld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið líkamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Lógaruppskotið leggur ikki skyldur á fólk, so sum upplýsingarskyldu, skrásetingarskyldu ella t.d. krøv um loyvi.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Lógaruppskotið gevur í § 2 a, § 11, stk. 5, § 21, § 23, § 24, § 24 c og § 24 e løgmálaráðharranum heimild at áseta nærri reglur um ymisk viðurskifti, so sum reglur um hvussu politiið viðger upplýsingar, reglur um setan í bráðhald, læknakanning og umsjón við innsetta, reglur um brúk av skotvápni, stavi, hundi, gassi og piparsproyti, reglur um allmannan frið og skilhald o.a., reglur um politiviðtøkum fyri kommunur og reglur um hjálp frá verjuni o.a.

Løgmálaráðið hevur upplýst, at ætlanin er at seta 4 kunngerðir, sum eru lagaðar til føroysk viðurskifti, í gildi fyri Føroyar, tá Politilógin verður sett í gildi fyri Føroyar.

Talan er um hesar kunngerðirnar:

- 1) Bekendtgørelse for Færøerne om detentionsanbringelse,
- 2) Bekendtgørelse for Færøerne om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger (ordensbekendtgørelsen),
- 3) Bekendtgørelse for Færøerne om politiets anvendelse af visse magtmidler m.v., og
- 4) Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse for Færøerne om behandling af personoplysninger i Politiets Efterforskningsstøtte Database (PED).

Ætlanin er at senda hesar kunngerðirnar til ummælis, tá ið ríkislógartilmælið er samtykt av Løgtinginum.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Lógaruppskotið gevur í § 5, stk. 4, § 8, stk. 5 og § 9, stk. 4 politinum heimild til, uttan rættarúrskurð, at skaffa sær atgongd til eitt ikki alment atkomuligt stað, um tað er neyðugt til tess at forða fyri vanda fyri almennum friði og skilhaldi, vanda fyri stakpersóni og almennu trygdini.

Í § 10, stk. 2, § 11, stk. 2 og § 13, stk. 2 fær politiið heimild, uttan rættarúrskurð, at skaffa sær atgongd til eitt ikki alment atkomuligt stað, um tað er neyðugt fyri, at politiið skal kunna gera neyðugar metingar av støðuni og vandanum og fyri at finna út av, hvør viðkomandi persónur er, í teimum førum har politiið má taka sær av fólki, herundir børnum, sum ikki eru før fyri at ansa sær sjálvum vegna sjúku, skaðatilburði ella hjálparloysi annars og orsakað av rúsandi evnum.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Nei.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndugleikar. (ríkismyndugleikar)	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Ja	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Ja	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

Viðvíkjandi serligu viðmerkingunum til tær einstøku greinirnar verður víst til fylgiskjal 12, sum er lógaruppskotið til Politilógina, *lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed*.

Eisini kann vísast til betækning nr. 1410/2001 frá Politikommissionen, Betækning om politilovgivning.

Hendan sæst her:

<https://rosendahlsonline.dk/skin/jm/publikationer/bet%C3%A4nkninger/bet1410/pdf/bet1410.pdf>

3.1. Tillagingar sum eru gjørdar í lógini grundað á føroysk viðurskifti

Til § 6

Greinin er tillagað, tí at vápnalóg og sprengilóggáva eru føroysk sermál. Tað er tí beinleiðis ásett í lógini, at á alment atkomuligum støðum, útbúgvingarstøðum, í ungdómsklubbum, frítíðarskipanum o. tíl. kann politiið kanna persónar, bilar o.a. við atliti at kanna, um nakar ber vápn.

Til §§ 6, stk. 3, § 23, stk. 2 og § 24, stk. 2.

Heitið “politidirektør” er í uppskotinum broytt til “landfoged”, Fútin.

Til § 23, stk. 1.

Í § 23, stk. 1 í lógaruppskotinum hevur løgmálaráðharrin heimild at áseta nærri reglur um alment skilhald og verju av stakpersónum og almennari trygd, fyribyrging av vanda og ónáðir fyri ferðslu, djór á almennum vegi, almen støð, húsanummar og uppslag, vinnuvirksemi á vegi, alment undirhald, reinhald av vegi o.a.

Tað er ein fyritreyt, at heimildin í § 23, stk. 1 verður tulkað við virðing fyri heimastýrisskipanini, soleiðis at tað við heimild í hesi greinini einans verða ásettar reglur um felagsmál.

Til § 24

Føroyar eru eitt politioiki. Greinin er tí lagað til føroysk viðurskifti soleiðis, at løgmálaráðharrin í staðin fyri kann gera eina politiviðtøku fyri hvørja kommunu í Føroyum.

Sambært stk. 5 skulu politiviðtøkur kunngerast í Lovtidende og í Kunngerðarblaðnum.

Til § 24 b

Tilvísingarnar til rættargangslógini eri lagaðar til rættargangslógina fyri Føroyar.

Til § 25

Skotið er upp at fyriskipanin kemur í gildi 1. janaur 2021. Hetta er sami dagur, sum PET-lógin ætlandi skal koma í gildi.

Til § 26

Gamla Politilógin, lov nr. 55 af 13. april 1894 om politiet på Færøerne, verður sett úr gildi. Samstundis fara eisini gomlu politiviðtøkurnar úr gildi.

Í staðin fyri politiviðtøkurnar er ætlanin at seta *Ordensbekendtgørelsen* í gildi fyri Føroyar. Tað er Bekendtgørelse for Færøerne om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoner og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger. Ætlanin er at senda uppskot til kunngerð til ummælis, tá ið ríkislógartilmælið er samtykt av Løgtinginum.

Til § 27

Eisini verður § 108 í rættargangslógini sett úr gildi (lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004 om lov for Færøerne om rettens pleje, sum seinast broytt við lóg nr. 428 frá 3. mai 2017).

Hóast Politilógin ikki hevur eina áseting svarandi til § 108, stk. 2 í rættargangslógini, sum ásetir, at ávísar uppgávur einans kunnu leggjast til politiið við samtykki frá løgmláráðnum, so er tað framvegis ein fyritleyrt, at uppgávur ikki kunnu leggjast til politiið, uttan at hetta frammanundan er umrøtt við løgmláráðharran.

Til § 28

Kunngerðir verða vanliga ikki settar í gildi fyri Føroyar við fyriskipanini. Tá Løgtingið hevur samtykt sjálvt ríkislógartilmælið, tekur landsstýrið saman við løgmláráðnum støðu til, hvørjar kunngerðir skulu setast í gildi fyri Føroyar.

Løgmláráðið hevur sagt frá, at ætlanin er at seta 4 kunngerðir, sum eru lagaðar til føroysk viðurskifti, í gildi fyri Føroyar, tá Politilógin verður sett í gildi fyri Føroyar.

Talan er um hesar kunngerðirnar:

- 1) Bekendtgørelse for Færøerne om detentionsanbringelse,
- 2) Bekendtgørelse for Færøerne om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger (ordensbekendtgørelsen),
- 3) Bekendtgørelse for Færøerne om politiets anvendelse af visse magtmidler m.v., og
- 4) Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse for Færøerne om behandling af personoplysninger i Politiets Efterforskningsstøtte Database (PED).

Ætlanin er at senda uppskot til framamanfyri nevndu kunngerðir til ummælis, tá ið ríkislógartilmælið er samtykt av Løgtinginum.

Løgmannsskrivstovan, 3. mars 2020

Bárður á Steig Nielsen
løgmaður

/ Marjun Hanusardóttir

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

- Fylgiskjal 1: Resumé hjá Løgmálaráðnum.
- Fylgiskjal 2: Ummæli frá Heilsu- og innlendismálaráðnum.
- Fylgiskjal 3: Ummæli frá Mentamálaráðnum.
- Fylgiskjal 4: Ummæli frá Fiskimálaráðnum.
- Fylgiskjal 5: Ummæli frá Fíggjarmálaráðnum.
- Fylgiskjal 6: Ummæli frá Dátueftirlitinum.
- Fylgiskjal 7: Ummæli frá Føroya landfúta.
- Fylgiskjal 8: Ummæli frá Føroya Kommunufelag.
- Fylgiskjal 9: Ummæli frá MEGD - Meginfelag teirra ið bera brek í Føroyum.
- Fylgiskjal 10: Ummæli frá Føroya politistafelag.
- Fylgiskjal 11: Ummæli frá Føroya Arbeidsgevarafelag.
- Fylgiskjal 12: Forslag til Lov om politiets virksomhed. 2003/1 LSF 159.
- Fylgiskjal 13: Viðmerkingar til § 20 a um piparsproyt í hesi fyriskipanini. Forslag til lov nr. 1722 af 27. desember 2016.
- Fylgiskjal 14: Viðmerkingar til § 2 a í hesi fyriskipanini. Forslag til lov nr. 671 af 8. juni 2017. SF.L L 171
- Fylgiskjal 15: Viðmerkingar til Kapittul 6 a í hesi fyriskipanini. Forslag til lov nr. 708 af 8. juni 2018. 2017/1 LSF 159